

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN ES VIDÉKEN

Egy évre ... 180 kor.
Fél évre ... 90 kor.
Egy negyed évre 45 kor.
Egy hónapra ... 15 kor.

Nyitási költségek megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 82.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Bécsvárdi Társaság.
Bécsvárdi Regala Földm. és L. József főh. ut. 22.
TELEFON-SZÁM: 84.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Péntek, március 12.

Az aradi repatriáló vonat.

Március 20-ára volt tervezve a legközelebbi repatriáló vonat indulása Aradról, azonban a közbenjött akadályok miatt a repatriáló vonat csak 28-án indulhat el. 180 jelentkező akadt eddig, ezek közül nagyon sok vidéki, akik egész waggont kértek a maguk részére, úgy hogy a visszatelepítő hivatalnak és a vasutnak gondot ad, hogy mindenkinek megfelelő waggont és vasúti kocsit bőségesen rendelkezésére. Az eddigi jelentések szerint 20 waggont esatolnak a vonatokhoz, amelyben a visszatelepülők butorait és egyéb holmijukat elvihetik, azonban lehetséges, hogy waggonra lesz szükség. Ugy volt, hogy Temesvárról huszonöt kocsit esatolnak az aradi vonathoz, amelyen temesvári repatriáltak utaznak majd el, de időközben ott annyi repatriált jelentkezett, hogy a kocsik száma felment ötvenre, úgy, hogy egy külön temesvári visszatelepítő vonat indul el onnan. Temesvárról az aradi repatriáló vonattal most nem utazhat senki. A temesvári visszatelepítő vonat utazásának pontos idejét a központi vasutigazgatóság szabja meg.

Kártvázók igazolványa.

A múlt hónapban a rendőrség hazsiája alkalmával a Metropolitárvházban elvette nyelc embernek Steiner Márton, Rosenberger Hermann, Hermann Márton, Nádor József, Hajdu László, Hirschfeld Mór, Hartmann Sámuel és Rosenberch Sámuel aradi lakosok igazolványát, mert azok a kávéházban kártvázáltak, egyúttal elvette a rendőrség az asztalokon lévő pénzt is, mintegy 2400 koronát. A rendőrség az eljárást megindította és áttette az ügy iratait a járásbíróhoz. A járásbíró kéri fogja a nyomozás kiterjesztését, mert nincs megállapítva az, hogy a kártvázók hazárd, vagy kommerejátékokat játszottak-e. A személyazonossági igazolványokat a bíróság ma visszaadta tulajdonosaiknak.

A mai valuta-piac.

Aradi árfolyamok: Apró lei 2.50, nagy lei 2.60, márka 3.—, dollár 175, arany 550—600, ezüstben nincs forgalom. A temesvári árak teljesen hasonló az aradihoz, csupán aranyban volt egy kevés kereslet. **Bucuresti:** A korona tegnaptól mára 40-ről leszállt 36-ra, márka 106, rubel 100, leva 105, francia frank 580—600, svájci frank 1200—1300, dollár 70—72. A budapesti és bécsi tőzsdéről mincsenek pontos értesüléseink.

Merénylet a szerb régensherceg ellen.

BUCURESTI. Szükszavú híradás érkezik Belgrádból arról, hogy Sándor szerb régensherceg ellen merényletet követte el abban a pillanatban, amikor Protics

miniszterelnök társaságában a miniszterelnöki palotát elhagyta. A hercegnek semmi baja sem történt, Protics miniszterelnök azonban igen súlyosan megsebesült.

Meglepető fordulat az aradi olajlopás körül.

A vasúti olajlopások ügyében megindított nyomozásban érdekes fordulat állott be. A nyomozó hatóság munkája elsősorban annak megállapítására irányult, hogy mekkora a vasut kára, illetve hogy mekkora olajmennyiség hiányzik. E célból megállapították, hogy mennyi olaj van a raktárakban és a fuvarlevelek szerint mennyinek kellene lennie. Ez az összehasonlítás meglepető eredménnyel járt, a mennyiben a raktárban jóval na-

gyobb mennyiségű olajat találtak, mint amennyinek a szállítási okmányok szerint lennie kellett volna. A rovincsolásnak ez a nem várt eredménye a vizsgálat kiterjesztésére vezetett, mert nem látszott indokolatlannak az a feltételezés, hogy „ahol többlet van, ott hiány is kell lenni.” Ezért most a szállítmányok elkönyvelését és okmányolását teszik szorgos vizsgálat tárgyává.

Bécsből Aradig állva utaztak Radó Kálmánék.

Még élénken emlékeznek Aradon arra a szerelmi regényre, a melynek középpontjában Radó Kálmán és felesége, *Deutsch Jozefina*, egy budapesti milliomos leánya állottak. Hosszu és izgalmas küzdelem után a budapesti kommun idején Radó Kálmán és felesége kibékültek a zord apával s azóta a család boldogságát misem zavarta. Radóék felköltöztek Budapestre, ahol felesége tíz hónappal ezelőtt gyermekkel ajándékozta meg férjét. A házassági regény és a budapesti események izgalmai azonban feldúlták a nagynehezen megszerzett családi boldogságot. Radó Kálmán idegelt az izgalmak annyira megviselték, hogy orvosai tanácsára családja elvitte Bécs mellett Badenbe. A fiatal

asszony a kies fürdőhelyen sem találta meg a szükséges lelki nyugalmat. Idegbaja még fokozódott, valóságos üldözési mániát vett rajta erőt, ami a kétségbeesett férjet arra indította, hogy hazahozza feleségét Aradra, ahol Radóné oly boldogan élt rokonai körében. Radóék a tíz hónapos csecsemővel Bécsbe utaztak s innen majdnem az egész utat állva téve meg, sok viszontagság után, tegnapi délután megérkeztek Aradra. Radóné amugy is tulzaklatott idegelt a rettenetes ut még jobban megviselte s így a férj kénytelen volt tegnap reggel beszállítani a Mamszanatóriumba, ahol a nyugalom és a gondos, odaadó ápolás hamarosan vissza fogják adni a beteg asszony egészségét.

Vádindítvány.

III

Csécsei Nagy Imre ezredes Cserey alezredesnek mindvégig hű segítőtársa. Résztvett az összes összejöveteleken, amelyeken elnökölt és Csereyvel és Szunyogh őrnaggyal nézeteikben teljesen megegyezvén, létre hozták a szervezkedés triumvirátusát. Be van bizonyítva, hogy míg Cserey a szervezkedés hivatalos vezetőjeként szerepelt, Csécsei ezredes ennek a tényleges vezetője volt.

Ő beismeri nyíltan, hogy a szervezkedés gondolata neki is jutott eszébe és hogy az ő ványa a Csereyével megegyezett. Vallomásaiban igyekszik megmagyarázni, hogy miképen képzelte ő el a rendet fentartani a román hadsereg elűzése után, amely lehetőségre még egy felhívást előre készített. Amint pedig éppen úgy, mint Cserey, előkészítette a szervezkedést és olyan irányban dolgozott, ugyanazokat az argumentumokat hozza fel ártatlanságának bizonyítására, hogy ők nem elle-

nünk, hanem a magyar bolsevisták ellen szervezkedtek. És mindennek dacára, szoros összeköttetést tartott fenn a magyar fővezérséggel és beismeri, hogy tőle utasításokat kapott, parancsokat, amelyeket ép oly odaadással végrehajtott, amilyen jól őket eltitkolni tudta. És egyébként is, az ő tárcájában lettek találva azon kompromitáló okmányok, amelyek egy olyan súlyos bizonyítékot képeznek, hogy minden más bizonyíték fölöslegessé válik!

3. Szunyogh Albert őrnagy aktív részt vett a Cserey és Csécsei által rendezett összejöveteleken, melyeken mint vezérkari tiszt fontos szerepet játszott. A Jenkovits bíró iródlájában történt összejövetelen szintén részt vett, ahol különösen a csapatok átalakításának és a fegyverek összegyűjtésének kérdésével foglalkoztak, amely utóbbiakat ő a lakosságól vette összeszedni. Megerősíti ő is, hogy határozatot hoztak, hogy a hadiállapotot kihirdetik és hogy egy hadbírárságot terveztek felállítani, amelynek a rendbentókat kellett volna elítélnie. Ami az ő szerepét illeti arra az időre, mikor törvényt keresztal vitték volna, állomásparancsoknak lett kiszemelve. Dacára annak, hogy tisztán kilátszik, hogy olyan jól ismerte a Budapestre küldött utasításokat és parancsokat, megmarad ő is azon hamis állítás mellett, hogy szervezkedésük kizárólag csak a bolsevisták ellen volt.

4. Birta Sándor alezredes, egyike volt a szervezkedés kezdeményezőinek. Cserey és Csécsei ezredesek az ő közreműködését is kérték a román hadsereg elűzésének napjára és ő megígérte, hogy támogatni fogja őket. — Cserey állítása szerint egy parancsnokságot is kellett volna annak idején majd betöltenie. Ezen terhelésre még behívózkodott egy másik, csak az ő személyét érintő vád, azáltal, hogy egy Weisz Iván nevű zsidó emberről egy a vádlott által kiállított névjegyet találtak, amely mintegy ajánlólevél szolgált volna Magyarországon, — ami legjobban bebizonyítja, hogy Birta alezredes az ellenséggel összeköttetést tartott fenn. De ezen ügynek igen érdekes része, ezen ajánlólevél kiállításának keltezés rejlik. Ezen dátum 1919. évi december hó 24-ike, összeesik ezen nappal, a melyen Birta alezredes parancsot kapva a magyar fővezérségtől, átvette a nagyváradi szervezkedés vezetését és Cserey alezredes munkakörét, aki néhány nappal ezelőtt le lett tartóztatva. Ma, amikor az egész összeesküvésnek szála kezünkben van, teljes valójában tárul fel előttünk ezen drófpáncz, amelynek egyik vége Nagy-

várd, a másik pedig Temesvár és Brassó, központja pedig Kolozsvár és kiinduló pontja a magyar főváros, ahol Simónfalvy és Odrubay őrnagyok speciális irodái szünet nélkül őrködtek arra, hogy az esetben, ha az egyik vagy másik a küzdelemből kidől, vagy megbízását jószántából letesszi, azonnal egy másik által legyen helyettesítve, aki a megkezdett művet tovább folytassa. Ez Birtka alezredesnek az esete. Ez az egy körülmény eléggé bizonyítja, hogy a Budapesttel titkos módon összeköttetést tartott fenn, hogy az 6 aláírása és neve odaát a Tiszántul egy kiváló népszerűségnek örvendő és hogy új hivatalából kifolyó kötelességeiknek, könnyítette azoknak az egyéneknek a fronton át való átvitelét, akiknek különféle megbízásai és futári szolgálataik voltak. Mind ez bizonyítja, hogy Birtka, Cserey és Csécsival együtt, egyike volt a szervezkedés létrehozásának és világosan bizonyítja ezen bűntettekben való részvételét, amelyekkel vádolva van.

Tarokkból — becsületsértés.

A régi Lloydban, ahol valaha hatalmas kártyaasztalok szajlottak le, a mostani egyhangú domino- és tarokk-pártikat tegnap hangos incidens savarta meg, amelynek a bíróság előtt lesz a folytatása. A Lloydban az a szokás, hogy egyes társaságoknak megvan a maguk tarokk-asztaluk. Ezt a szokást a Lloyd-tagok respektálják és nem követnek el birtokháborítást. Tegnap azonban a régi szokást megbolygatták. Az egyik asztalnál tarokk-párti alakult. Játékosok és kibicék elhelyezkedtek az asztal körül és vigan folyt a játék, amikor megjelent dr. G. A. ügyvéd, aki társaságával ennél az asztalnál szokott dominálni. Az ügyvéd követelte az asztalt, mire a tarokkosok egyike, dr. R. M. kijelentette kollégájának, hogy szívesen visszaszájlik az asztalt, ha viszont ők visszakapják a tarokk asztalt, amelyet egy alsós-kompanya foglalt el. Ebből asztalán szóváltás keletkezett. A vita hevében dr. G. A. erősebb kitételeket használt, a lármára abba maradt a játék, a tagok a közt ügyvéd köré csoportosult, szóval a Lloyd belső békéje felbomlott. Dr. R. M. asztalán befejezte a vitát és ma délelőtt az aradi járásbírószágon becsületsértés miatt feljelentette kollégáját. A Lloydban kíváncsian várják a pör kimenetelét.

Utazási igazolványok.

Tegnap lapunkban beszámoltunk arról, hogy a jövőben utazási igazolványt kell váltani a megyén túli utazáshoz. Illetékes helyen azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az utazási igazolványok kiállítására bizonyos feltételekhez lesz kötve. Az utazni szándékozóknek előbb igazolni kell utazásuk célját, hogy nincsenek adóval hátralékban s végül, hogy a kihágási bíróságnál semmiféle eljárás nincs ellenük folyamatban. Itt említjük meg, hogy a lapok közlései nyomán ma már többen kértek utazási igazolványt az utlevél osztályban. Azonban a közönség mindaddig hiába fordul a hatóságokhoz ebben az ügyben, amíg hivatalos rendelet nem közli az utazási igazolványok kiállításának megkezdését.

Aradon már megadóztatják az öngyújtókat.

Hírt adtunk a közelmúltban arról, hogy a kormányzótanács új monopoliumpontok készül életbeléptetni; többek között megakarja adóztatni az öngyújtókat is. Időközben hetek múltak el, de az új monopoliumpontok életbeléptetését semmiféle rendelet nem tudatta a közönséggel. Elképzelhető volt tehát az utcán járókélok meglepetése, amikor ma délelőtt olyanoktól, akik az utcán használták öngyújtóikat, el-

vilruhas egyének elvették az öngyújtókat. Az öngyújtó tulajdonosát felszólították, hogy kövessék őket, mert a megfelelő adó lefizetése után visszakapják az öngyújtókat nyugtával együtt. Valószínűnek látszik, hogy a hatósági közegek akcióba lépése tévedésből megelőzte a rendelet megjelenését s ebből származtak a közönséget kellemetlenül érintő utcai jelenetek.

A török birodalom fele elveszett.

(Konstantinápoly nemzetközi város. — Nem lesz török hadsereg és haditengerészet.)

LONDON. Lloyd George az alsóházban nyilatkozott a békeértekezletnek Konstantinápolyra vonatkozó politikájáról. Hivatkozott a múlt év december havában tartott beszédére, amelyben a Dardanellákról azt mondta, hogy más kapus fog őrt állani a kapunál. Majd így folytatta:

— Amint decemberben mondtam, az minden betűjében és szellemében megvalósult. A Dardanellákat nemzetközivé tesszük és semlegesítjük. Ebben a döntésben főleg indiai megbízottak irányítottak bennünket. Az értekezleten két indiai megbízott volt jelen, a bikanri maharadzsa és lord Sinha, egyikük sem mohamedán és mindkettő mégis arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha a törökök két küzdelem Konstantinápolyból, azt Indiában a vallás megsértésének tekintenék.

Az angol birodalomtól részéről különben is mi volna az indoka a törökök száműzésének Konstantinápolyból? Nyilvánvalóan a bosszualás. Ez azonban nagyon méltatlan dolog egy nagy országtól. Amidőn a török békefeltétele-

ket közzé fogják tenni, Törökország legnagyobb ellenségei is érezni fogják, hogy a törököket bőségesen megbüntették.

Több mint fele elvesz a török birodalomnak. A török főváros szövetséges lobogó alá kerül, meg szűnik a török hadsereg és haditengerészet és teljesen eltűnik a török presztizs.

A török békének főbb céljai a következők voltak: A szorosok szabaddá tétele, a nem török országrészek felszabadítása, a török önkényuralom megszüntetése, önkormányzat a törököknek az idegen uralom alá tartozó országrészekben, ahol többségük van. De Törökországtól teljesen el kell venni a tengeri bejárások őrzésének tisztét, erődítményeit le kell rombolni és a Dardanellák körül semmiféle haderőt nem tarthat.

— El akarjuk venni a török kormánytól mindazon országokat, amelyeket rosszul kormányzott. Végül pedig minden intézkedést megteszünk, hogy a keresztény kisebbségek, amelyek oly keservesen szenvedtek a múltban, ne szenvedjenek a jövőben.

MŰVÉSZET.

* Az Eördög báró három első előadásának jegyeit a bérlők részére péntek estig tartja fenn a pénztár. Az igazgatóság azért kénytelen bérlészüneteket tartani, hogy a bérlés ne járjon le az idején befejezése előtt s hogy a bérlőkönzéség az ezután következő újdonságokat is bérlésben láthassa. Szombat és vasárnap délután a nagykerülő Lili bárónő megy. A prózai együttes egy nagyszerű vizjátékra, az Amikor az asszony idegesre készül.

* Rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg Máté Bécsi operabérlés vasárnapi vendégfellépésére iránt, úgy, hogy a színházi pénztárban már az első napokban elkapkodták az összes jegyeket. Az illusztris énekesnő legjobb szerepében a Carmenben lép fel. A színház az előadás tisztá jövedelmét az újságírók segítő egyesületére juttatja.

* Pikáns műsor a Modern Kabaróban. Pénteken megismétli a Modern Kabaró a szordán beuntatott nagyszerű pikáns műsort, amelynek minden számát zajos dörömböléssel fogadta a közönség.

A kártya áldozata.

Megrázó gyilkosság történt szombaton reggel Brassóban. Govna György brassói tanító körülbelül egy hét alatt 7000 koronát veszített kártyán. A szerencsétlen kimeneteli játéknak, amitt ez rendszerint történni szokott, családai összezördülés lett a következménye. Govna neje napról-napra szemrehányásokkal illette férjét, aki ennek hatás alatt pénteken március 5-én este, egyik kártyapartneréhez fordult, hogy az elvesztett összegnek legalább egy részét visszakérje. Minthogy azonban a nyertes fél ezt előbb tett ígérete dacára sem volt hajlandó teljesíteni, Govna felzaklatott idegeinek lecsillapítása végett egyik kisebb vendéglőbe vonult, ahol bort rendelt s időgált. Éjfél után tért haza a már akkor illuminált állapotban levő tanító. Csendesen bement a lakásába és lefeküdt. Felesége abban a hiszemben, hogy

férje ismét a kártyaasztal mellől tért vissza, hirtelen öletől vezetve elhatározta, hogy megvárja, amíg férje elalszik, aztán bemegy az iskolába, hogy a tanító által a tanterem íróasztalának fiókjában tartott, még meglévő pénzt továbbbi veszteségek megakadályozása céljából magához vegye. Alig szenderült el a férfi, az asszony a kulcsot férje mellényzsebéből kézhez véve, észrevétlenül kiosont, az iskolába sietett, s az ott talált 2000 koronát magához vette. Reggel a mit sem sejtő tanító az előadás megkezdése előtt megdöbbenéssel vette tudomásul a pénz eltűnését s elsősorban is feleségére gyanakodván, hazarohant s izgalomtól remegve követelte feleségétől a pénzt, amitt ez megtagadott. Heves szóváltás keletkezett, melynek során az asszony éles szitkokkal kezdte ki a férj könnyelműsége ellen, mire ez kést rántott s ötször egymásután hasba szarta a feleséget, majd maga ellen fordult s elmetesztette nyakát. Govna az orvosban meghalt, Govna pedig az azonnal megkezdett operáció következtében annyira magához tért, hogy sajtóközlemény útján az esetről felvett jegyzőkönyvet.

Az anyakönyvi bejelentések.

Dr. Redu János polgármester a következő hirdetményt adta ki: A volt magyar regimé alatt az anyakönyvi utasítás rendelkezéseit a legtöbb anyakönyvi hivatalban tévesen értelmezvén, sőt a felsőbb hatóságok elhatalmas utasítására is a különféle nemzetiségű egyének családi neveit az anyakönyvekbe a magyar helyesírás szerinti vezették be, miáltal azok legtöbb esetben majdnem egészen elvesztették eredeti alakjukat és értelmüket. A kormányzótanács belügyi osztálya 970—1920. számú rendeletével ezen szabálytalanságok jövőbeni megakadályozása s a múltbeliek kijavítása céljából elrendelte, hogy jövőben az összes családi nevek az anyakönyvi hivatal könyveibe a helyes eredeti alakban az illető nyelv helyesírása szerinti irassanak be, másodsorú pedig, hogy az 1895. október 1-től mai napig az anyakönyvekbe hibásan beírt családi nevek felek vagy ezek jogos képviselői kérelmére a felmutatandó hatósági bizonyítvány vagy egyházi anyakönyvi kivonat alapján kiigazításassanak. Felhívom emellett a város lakosságát, hogy amennyiben családnévük az anyakönyvi hivatal anyakönyveiben nem az eredeti helyesírás szerint voltának bejegyezve, annak kiigazítása céljából forduljanak az illetékes anyakönyvvezetőhöz, ki ezen ügyekben bélyeg és díjmentesen köteles eljárni.

Borosherdó nagymennyiségben és minden mennyiségben új és használt napi áron kapható. Vidékre a szállítást elintézzük.
Ludovic Baumann
Bordó kereskedő ARAD, Pista Inka (Szabadság-tér). Kádár ipari telep: Újváros. Raktárak: Strada General Borthalet (Csernovits Péter) és Strada Tribunal (Szűcs) (Domjanich-utcában). 964

HIREK.

Hajza a boltokért.

Hogy milyen drámai hajza folyik egy-egy üzlethelyiségért Aradon, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy nap-nap után érkeznek kérvények lakáshivatalhoz, melyben egyik kereskedő a másik kereskedő üzlethelyiségét kéri elrekvirálni különböző indokok és megokolások alapján. Ma délelőtt is két üzlethelyiség rekquirálási kérelmét tárgyalta a lakáshivatal. Schwartz Bernát Rövid utcai rövidáru kereskedő kérte a Forrait-utcában levő Léval-téle rövidáru üzlet elrekquirálását, mert ő egy eldugott kis raktárban kénytelen meghuzni magát, míg Léval fiának Darvasnak a Széchenyi-utcában van egy másik üzlete, a Forrait-utcai üzlet tulajdonképpen csak egy fióküzlete Darvasnak, amelyet apja nevében folytatta. A lakáshivatal elrendelte a bizonyítás kiegészítését arra nézve, hogy Schwartz Bernát nem repatriált-e és hogy joga van-e Aradon üzlethelyiséggel bírni. — Rácz Lajos Forrait-utcai üzlethelyiségét már többen kérték elrekvirálni a lakáshivaltól, mert Rácznak, mint repatriáltnak el kellett távoznia Aradról. Az üzletet még decemberben megvette Mayer Demeter rokkant katonája és Suci Demeter sajtényi menekült, akik minden vagyonából kifosztották Sajtényben. Azonban az üzlet továbbra is Rácz néven állott. Időközben több jelentkező is akadt az üzletre. A megfartott tárgyaláson a lakáshivatal Mayernek és Sucinak ítélte oda az üzlethelyiséget. Érdekes dolog, hogy a lakáshivatal előtt rengeteg üzlet rekquirálási kérvény fekszik, köztük sok olyan is, amelyben régi cégek üzlethelyiségének elrekquirálását kéri.

— Teles Ede kivándorol. Aradi művészkörökben sokan ismerik Teles Edét, a kiváló szobrászművészt, aki annak idején szintén részt vett az aradi Kossuth-esebor pályázatán. Most Bécsből azt a hírt kapjuk Telesről, hogy kivándorol Magyarországról és külföldön telepszik le. Teles egy újságíró előtt kijelentette, hogy a kivándorlással szülő híre megfelel a valóságnak, elhagyja Magyarországot, mert ott a művészi viszonyok ujabban egy alakultak, hogy minden komoly és becsületes törekvés ellenére sem találhatja meg az érvényesülést. Elmondotta a szobrászművész, hogy Hollandiában telepedik le, ahová március végén, de legkésőbb április elején már el is utazik. Hollandiában egy nagy vállalat szerződtette igen előnyös feltételek mellett olyan minőségben, amelyben fokozott mértékben feleltethető művészi tevékenységét.

— A házasságkötés. A kormányzótanács rendeletet adott ki, amely szerint olyan községekben, ahol nincs állami anyakönyvvezető, a házasságkötések először egyházi szertartás szerint is megtörténhetnek, de azután okvetlenül meg kell történnie a polgári kötéseknek is.

— Angel mosdonyokat vásárol. Remánia. A Damian táv. ügynökség jelenté Bucurestiből, hogy a munkügyi miniszter a glasgowi angol gépgyárral szerződést kötött, mely szerint a gyár 60 rongált mosdonyt sürgősen kijavít és kötelezi magát 600 új mosdony mielőbbi szállítására.

— A spanyol-járvány áldozatai. A városi orvosi hivatal most állítja össze a spanyolbetegségben elhunytak kimutatását. Az anyagot az anyakönyvi hivatal bocsátja rendelkezésre. A kimutatás szerint február 10-től a mai napig pontosan 11 ember halt meg spanyolbetegségben. Ezenkívül 25 ember halálának oka influenza, amit nem spanyol-hajnak vesznek fel a kimutatásban.

— 100.000 koronás pályadíj a spanyol ellen. A magyarországi népjóléti miniszter 100.000 koronás pályadíjat tűzött ki oly munka díjazására, mely a spanyol betegség gyógyításához közelebb hozza az orvostudományt. A pályázatok a népjóléti miniszterhez nyújtandók be.

— Árlejtési hirdetmény. Arad város gazdasági széke 12 doboz steneil viasz papír, mintegy 50.000 lap steneil papír, 500 orsó írógépszállag, 10.000 lap első minőségű fekete szénpapír, 500.000 lap írógéppapír, mintegy 10 kilogramm steneil gap festék, 100.000 iv fogalmazó papír, 500 doboz író toll és 1000 iv írópapír szállítására március hó 15-én délután 4 órakor árlejtést tart. Az árlejtési feltételek a gazdasági hivatalnál megtekinthetők.

— A bucaresti magyarok bálja. A bucaresti magyarok báljáról a következőket jelentik: A magyarok bálja fényesen sikerült, a résztvevők száma igen nagy volt. A bucarestiben tartózkodó magyar képviselők is megváltották mindannyian jegyeiket, nagy elfoglaltságunk miatt azonban csak kevesen jelenhettek meg. Itt lehetett meglátni igazán, hogy milyen nagy a Bucuresstiben élő magyarok száma. A mulatság reggel 5-ig tartott. A cigány a legjobb magyar csárdásokat hozta. A fényesen sikerült mulatság rendezője Szász István ref. tanító felbuzdulva a sikerem, a közel jövőben szintekelőadással egybekötött mulatságot tervez, amely iránt már most is igen nagy az érdeklődés.

— Hivatalos órák a fogyasztási adóhivatalnál. A polgármester a következő hirdetményt adta ki: A szolgálat érdekében a mert tavaszi idő beálltával ezen rendelkezés fűtési vagy világítási nehézségeket nem okoz, elrendelem, hogy a városi fogyasztási adóhivatalnál folyó hó 15-től kezdve a hivatalos órák 8-tól 12-ig, délután fél 3-tól 5-ig, amennyiben pedig arra szükség mutatkozik, 6-ig tartassanak.

— Pathé sláger az Apollóban. Pénteken mutatja be utoljára az Apolló a „Tegnap és ma” című szenzációs társadalmi drámát, amely a Pathé filmgyár egyik legújabb alkotása.

— Utjavítás. A város tanács nemrég elhatározta, hogy a Pécskai-ut reasz burkolatát Macadam-burkolattal látja el. A kiirt pályázaton a munkálatot a Rossi és Pellogriai cég nyerte el, amely 186 ezer koronáért felbontja a mostani burkolatot, az új utat elkészíti és lehengereli. A munkálatok akkor kezdődnek meg, amikor a város által rendelt 1600 köbméter követ a halmagyoszei kőbánya leszállítja.

— Eljegyzés. Virág Andor cukrász bájos leánykáját, Rózsikát a hó 8-án eljegyezte Pászti Péter.

— Egy érdekes házasság. Braszóól jelentik, hogy ott a hó 4-én házasságot kötött Sára Tivadar volt postatiszt leánya, Piroška, Sturdza G. E. Marcel herceg román kir. főhadnagygyal. A menyasszony nem tud egy szót sem románul, a vőlegény pedig ugyanúgy nem tud magyarul. Ez a házasság tehát csak azt igazolja, hogy ahol a szívek beszélnek, nincs ott szükség nyelvtudásra.

— Kottós kereszt títká III. — utoljára. Pénteken mutatják be utoljára a Kottós kereszt títká című monumentális büdgyi dráma harmadik részét, amelyben a titokzatos történet idegizgatóan fejlődik, az érdeklődés legvégső fokáig. Az álarcos nő, aki Patrik Halot nem egy ízben mentette meg a halálvesedelembe, újabb és újabb problémákat állít a néző elé. Hogy az óriási érdeklődést az Uránia kielégítthesse, a rendes előadásokon kívül délután 3 órakor is tart előadást.

— Könyvtárakat, hangjegyeket magas áron vesz Kerpek.

Furcsa válópör.

Mulatságos válópört tárgyalta ma Mészáros táblabíró polgári tanácsa. Egy aradi kereskedő ellen nyújtotta be a válópört felesége, mert férje megcsalta és még mindig megcsalja őt. Tizenhat esztendeje élnek már együtt a házasság és csak az utóbbi időben vette észre az asszony, hogy a férj megszegte a hitvesi hűséget. Régóta huzódik már a válópör, közben a felek kibékültek, majd megint összeházaszták, hogy aztán mint engesztelhetetlen haragosok a törvény elé menjenek. A mai tárgyaláson, amikor a bíró azt kérdezte, hogy különváltan élnek-e, az asszony a legnagyobb meglepetésre bevallotta, hogy nem él külön a férjétől, mert az, dacára a válókeresetnek, mégis ott lakik nála.

— És magának nincsen kifogása az ellen, hogy a válófélben levő férje odahaza lakjon? — kérdezte a bíró.

— Mit csinálnak — válaszolt az asszony — nem üzhetem el és különben is ad pénzt a házhoz.

Kissé szokatlannak tartotta a bíróság azt, hogy a válófélben levő házastársak együttlakjanak s elrendelte több tanu kihallgatását hogy fényt derítsenek a furcsa házasságra.

APOLLO URANIA.

Ma, 12-én:

Tegnap Kottós kereszt és ma. títká III. rész.

—————

Aradi Városi Színház.

Ma, 12-én:

Zaidónó.

Opera.

Rum és Likör

szociális béke minőségben nagyban eladja. 590

Teodor Erényi Arad, Dobó-u 3.

Barna szén

vagyontátelekben azonnali szállításra kapható. Megrendelést elfogad:

Fischer si Deutsch

Arad, Szt. István-utca Ia. sz.

Értesítés!

Angol és gyapjú szövetek nagymennyiségben érkeztek. Készítünk mérték után térföltonyokot gyapjú szövetből 1100 K-tól feljebb. Raktáron nagy választékban legújabb divatu átmeneti tavaszi készlet. Nagy választékban tavaszi szett készletményű kész férfi, fiú- és gyermekruhák. Kérjük a ruha vásárló közönséget, hogy szíveskedjen mielőbb szerezzék be, a még a raktár tart. Tisztalattal: 188

Fratil Komlós si Muzsaj

Strada Metiana (Forray-utca)

Versenyajánlat tárgyalás.

1920. év március hó 14-én é. e. 11 órakor az aradi szerb templom udvarában levő iskolaépületben (Szent Péter-tér) eladatik az aradi g. kal. szerb hitközség tulajdonát képező Bocskay-tér 2. szám alatti emeletes ház.

Arvereslék ajánlattételük elosa 35000 korona bántpénzt tartoznak a verseny tárgyalást vezető elnökség kezébe és adatik a hitközség fenntartja szabadságát a vételt bármelyik ajánlattevővel megkötött vagy a teendő ajánlatok egyikét sem elfogadni.

Venni szándékosok ezen verseny tárgyalásra meghívattak.

1172 Az aradi g. kal. szerb hitközség

Van szerencsénk tudni, hogy község és község volt hajápoló szerbünk a

Tannochninpomadét

temét forgalomba hoztuk. Ez egy hajhullást és korpa készletet gátó előrangú gyártmány, amelyből a haj sejtjeim erőssége lesz és a hajhullás korpa képződés megújírnak.

Készít: 6340

Dr. Földes si Hehs Arad

HERMES

Cassa de schimbare, banca s interprindere comerciala „HERMES” váltóüzlet bank és keresk. vállalat, törv. bej. cég, tulajdonos: Holländer Oszkár Arad, Strada Bucur (Eötvös-u.) 6. Külföldi pénznemek, értékpapírok vétele és eladása. Elváltat a bank és kereskedelem körébe

Agró hirdetések

FELKÉRJÜK a t. hirdető közönséget, hogy hirdetésük beadása alkalmával az utcák román neveit is szíveskedjenek feltüntetni, mivel a hirdetések csak így közölhetők.

Levelezés.

NYEREMÉNY kit elfogadása óta napra ide két, szabad ideje eltöltéséhez független, szíves fiatal hölgy ismerettségét keresi. Teljes című leveleket „Igazgató” jelíggel a kiadóba kér. 1188

Alkalmazás.

MINDENKÉPP kerestetik aszerint belépőre. Strada Ceasbar Wessalényi-u. 52. emeletre. 1180

ÉRKEZŐ család nagyobb gyermekei mellé nevelőnői állást keresek. Strada George Popa. (Ferdinánd-u. 10., földszint.) 1182

KERESKE 14 éves leányomhoz intelligens, megbízható hiszasszonyt lehet franczia vagy német nyelvt. Cím a kiadóban. 1183

AZ ARADI WAGONGYAR aszerint belépőre perferit román lakást, vagy letelezést keres, ki a magyar, esetleg a francia nyelvet is tökéletesen bírja. Pályázók irásbeli ajánlatukkal felszerelve a kéréses órák alatt a vállalat kérésedelmi igazgatójánál jelentkezhetnek. 1188

MENNYEZTŐ, Ugyes mindenkor szívesen felvétel. Vácsey-u. 11a. 1191

FOTOTECHNIKUS perferit, jó fizetéssel vidéken alkalmazást nyar. Cím a kiadóban. 1200

KERESKE másfél éves leányka mellé szerény igényű, szorgalmas kereszény Áru üri leányt, aki háztartási teendőkben is segítőkészsége volna. Családtagként találhatnák. Ajánlatot fizetési feltétellel Mladinsé, Szintra, Arad. 1199

KOCSIS jó bizonyítvánnyal rendelkező, április 1-re kerestetik. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9787

KISSASSZONY, lehetőleg német, két gyermek mellé kerestetik. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9788

VIRAGÜZLETBE elrusítottának ajánlatok intelligens leány. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9787

KISZOLGÁLO LEANY vagy fiatal segéd, teljes ellátással felvétetik a vári kis kintin részére. Jelentkezni 12-2-ig ugyanott. 9787

Lakás.

AGYENMŐVEL rendelkezés lakótársat keres a tanács. Ajánlatokat kiadóba kérék „Lakás” címen. 1187

Vétel és eladás.

BETVEN HÉVŐ újber eladó. Cím: Knáczik Károly-u. 9. 1184

BUTOR, ezüst, ásv. porcellán, szőnyeg-rétegűeket veszek. Ajánlatokat „Réteg” jelíggel a kiadóba kérék. 1188

VASARLUNK mindenféle eszszelt és újra eladásra szívesen Dr. Földes ut. Hósa. 1184

MÉRSZALAGOT 10 oltot, tízede eszszelt, acsából sürgősen keres Zimmermann mérnök, Ujzenzanna. 1193

JUTANYOS ARON ELADÓ egy eredeti Ruszet Prokter 8-as magánjárd, hozzá egy 10-es Magyarállami gyártás csapágyú cséplővel és teljes felszereléssel. Rabat Sándor Magyarpécsta, Magyar-utca 791. 1192

ANTI állé óra, arany női óra láncsal és 5 méter szép sötét selyem eladó. Strada Mihai Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. H. sm., 7. 1192

HATSZEMELYES ezüst svécszék eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9787

Felállítják Jókai szobrát.

Bécsből jelentik: Tizenöt esztendője annak, hogy Jókai Mór, a legnagyobb magyar író elköltözött az élők világából és a halhatatlan regényírónak se szobra, se sírmléke nincsen még a magyar fővárosban. Jókai halála után Berzeviczy Albertnek, az akkori kultuszminiszternek kezdeményezésére Jókai-bizottság alakult meg, mely országos gyűjtést indított a nagy író géniuszát hirdető méltó szobornál és sírmlék felállítására érdekében. A bizottság munkája sikeresen járt, amennyiben a gyűjtés százezer koronát eredményezett s ebből az összegből annak idején a nemes célnak megfelelő sírmléket és szobrot lehetett volna felállítani. Azonban főleg a szobor elhelyezésének kérdése miatt egyre újabb és újabb akadályok merültek fel és csak most, tizenöt év múltán lép a szép terv a megvalósulás stádiumába. De még így is csak a tervnek egyik része valósulhat meg.

mert a változott pénzügyi helyzet folytán egyelőre csak a Jókai-szobrot lehet felállítani. A sírmlék építése későbbi jobb időkre marad, amikor a Berzeviczy Albert által kieszközölt temetői díszkerítés helyére monumentális sírmlék kerül.

A Jókai szobor-bizottság Berzeviczy Albert elnöklése alatt a napokban ülést tartott és úgy határozott, hogy az Andrassy-ut meilett, a Liszt Ferenc-tér nyugati oldalra eső kis parkjában helyezik el Jókai szobrát, a Wagner-féle vendéglő előtt. A művészi szakértők, a szobornál elkészítője, Strobl Lajos, valamint a kultuszminisztérium is hozzájárultak a hely megválasztásához. A szobor felállításához szükséges közterület átengedése és az építési engedély kiadása tárgyában a főváros tanácsa fog dönteni.

A szerkesztésért felel:
STAUBER JÓZSEF.

CASSA AGRICOLĂ DE PĂSTRARE ARAD-CIENADANĂ SOCIETATE ANONIMA își va țineă

a XXX-a adunare generala ordinara

la 25. martie 1920. orele 11 în localul propriu din Arad.

OBIECTE:

1. Designarea ailor doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii, al comitetului și al comitetului de supraveghiere precum și prezentarea socotilor pe anul 1919. Stabilierea bilanțului, absolvirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
3. Propunerea direcțiunii și a comitetului pentru a modifica §§. 4, 5 și 14 din regulamentul de pensiune.
4. Alegerea președintelui, alor 10 membri în direcțiune și alor 25 membri în comitet.
5. Eventualele propuneri din partea acționarilor.

La adunarea generală domni acționari sunt poștiți, cu observarea, că în sensul §-lui 52. din statute, numai acei acționari își pot exercita dreptul de votare, acțiunile cărora sunt scrise pe numele lor cel puțin de trei luni și sunt depuse împreună cu capsoanele lor până la orele 12 a zilei ce premerge adunării generale, la cassa instituitului în Arad, sau la filialele din Macău, Pecica-Maghiară și Sân Nicolau-Mara.

Arad, la 10. martie 1920.

Directiunea Cassei Agricole de Pastrare
Arad-Cienadana Societate Anonima.

Arad-Csanád Gazdasági Takarékpénztár Részv. Társ.

XXX-ik évi rendes közgyűlését

1920. évi március hó 25-ik napján, délelőtt 11 órakor Aradon, saját székházában fogja megtartani.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság, a választmány és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1919. évi számszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal, az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság és a választmány javaslata a nyugdíjszabályzat 4., 5. és 14. §§-ainak módosítása tárgyában.
4. Elnök, 10 igazgatósági tag, 25 választmányi tag választása.
5. A részvényesek nótálni indítványai.

Ezen közgyűlésre a t. a. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatalnak meg, hogy az alapszabályok 52. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább három hóval nevére iratott s a közgyűlést megelőző nap délelőtt 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókintézetinél Makón, Magyarpécstán és Nagyszentmiklóson, még le nem tört szelvényeivel együtt letételtett.

Arad, 1920. március 10.

Arad-Csanád Gazdasági Takarékpénztár
Részvénnytársaság igazgatósága.

1189

430X880 VALÓDI peresa szőnyeg és két össekötő peresa szőnyeg kapható Said Huszeinnál, Hunyadi-utca 1., II. emelet. 1188

KERESKE megvétele irigépet, tízede méreget, pénzszekrényt. Műszaki Iroda, Strada Horia (Széchenyi-utca) 10., II. emelet. 9788

ZONGORA ELADÓ. Megvásárolható 2-4 óráig. Cím a kiadóban. 1203

ROSSZ DIVANYT VESZNEK. Belénd-utca 4. Kárpáts. 10658

ANTI BUTORT, porcellán, ezüstöt, festményeket, szőnyegeket veszek. Bulvárdui Regina Maria (Andrassy-utca) 21., I. ba. 897

8 LOERÖS benzín lokomobil darabok háttára és cséplésre igen alkalmas jutányos áron eladó. Bambeck József Elek, 292. sz. 1047

SÉLYEM bevontu szalagarnitara hápnál, olcsón eladó. Bulv. Maria Regina 20. (Fischer E. palota) kárpátsnál. 1165

Ingatlan.

ELADÓ Strada L. L. Caragiale (Osly Gergely-u.) 26. sz. sz. és elfogadható lakással. 1184

Különféle.

ISTALÓT udvarral aszerint bárbe veszek. Cím a kiadóban. 1196

GYARNAK alkalmas nagyobb helyiséget keresek. Cím: Wallinger hirdetőjében, Lázár-utca. 9787

Kőműves javító munkát

jutányosan vállalk.

A. SCHVARTZ
Közép- utca 24. 1196

Amerikába:

Newyor, Cleveland, Ohio, Philadelphia, Pittsburg államba utazni és 30-40 feltöltéssel megbízható intelligens úriember, aki nov. hónapban tér vissza. Megbízhatóságot családi, üzleti vagy egyéb ügyekben szavatosság mellett elfogad. 9783

Bővebbet: Wallinger hirdetőjében, Lázár-utca.

Kisváradú

parkett és butorviaszk
kapható 9788

Brau, festékkereskedésben,
Strada L. Metianu (Forray-u.)

Eladó

1 drb. jókarban le-
5 fekete bőrfedeles

hintó

és 2 drb. fiatal vasmal 1190

tehén.

Thököly Imre-utca

A legújabb divatkreatiók szerint készülnék

elegáns női toilletek, gyermek és leányka ruhák és kosztümök

Maison Margot

divatáronjában,

Str. Popa George Ferdinand-u. 4. l. e.

Ugyes tanácsányok felvétetnek. 995

Spanyol nátha

ellen legjobban megvédi a

Ménes-Magyarádi
Cognac-Medicinal

kapható minden jobb csemegeüzletben.